

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Demokrati och diktatur

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll:

Lektionens centrala innehåll omfattar grundläggande begrepp om demokrati och diktatur, olika former av styre, samt internationella och svenska exempel på dessa. Eleverna ska få möjlighet att diskutera och analysera faktorer som påverkar demokratins och diktaturens utveckling i olika länder.

Kunskapskrav:

Eleven kan redogöra för skillnader mellan demokrati och diktatur och använda centrala samhällsvetenskapliga begrepp för att förklara relationer i samhällsfrågor.

Lärrarledda instruktioner

Introduktion till demokrati och diktatur (10 min)

- Definiera begreppen demokrati och diktatur.
- Diskutera kännetecknen för båda styrelseformerna.
- Ge exempel på länder som klassificeras som demokratier och diktaturer.

Historisk bakgrund (10 min)

- Beskriv hur demokratins utveckling har sett ut historiskt, med fokus på viktiga händelser.
- Diskutera faktorer som har lett till övergångar mellan demokrati och diktatur i olika länder.
- Nämn viktiga dokument och teorier som påverkat demokratisk utveckling.

Dagens demokratier och diktaturer (15 min)

- Presentera aktuella exempel på demokratier och diktaturer i världen idag.
- Diskutera hur dessa system fungerar och hur de påverkar medborgarna.
- Analysera skillnader i medborgarengagemang och rättigheter mellan demokratier och diktaturer.

Gruppdiskussion (10 min)

- Dela in eleverna i mindre grupper för att diskutera vad som kännetecknar en stark demokrati.
- Be grupperna att identifiera hot mot demokratin och föreslå sätt att skydda den.
- Sammanfatta diskussionerna i klassen.

Avslutande reflektion (5 min)

- Ställ öppna frågor för att få eleverna att tänka kritiskt kring ämnet.
- Be eleverna att dela med sig av sina intryck och tankar om demokratins roll i dagens samhälle.

Aktivitet

Eleverna ska skriva en kort essä som analyserar ett specifikt land och dess politiska system, med fokus på demokratins styrkor och svagheter eller övergångar mellan demokratisk och diktatorisk styrelse. Aktiviteten syftar till att fördjupa förståelsen för hur olika faktorer kan påverka demokratins funktion.

Beräknad tidsåtgång: 30 minuter

Exit-ticket

- Vad är de grundläggande skillnaderna mellan demokrati och diktatur?
Svar: Demokrati bygger på folkstyre och medborgarnas rättigheter, medan diktatur innebär att makten koncentreras hos en liten grupp eller individ.
- Nämn ett exempel på en demokrati och ett exempel på en diktatur.
Svar: Sverige är en demokrati och Nordkorea är en diktatur.
- Vad kan hota en fungerande demokrati?
Svar: Korrupktion, censurering av media och bristande delaktighet från medborgarna.
- Hur kan medborgarna påverka sin demokrati?
Svar: Genom att rösta, delta i samtal och engagera sig i politiska frågor.
- Vilka är några kännetecken på en stark demokrati?
Svar: Rättssäkerhet, yttrandefrihet, fria val och skydd av mänskliga rättigheter.

Hemläxa

Skriv en kort uppsats (300-500 ord) om ett land som har genomgått en förändring mellan demokrati och diktatur, med fokus på vad som ledde till förändringen och dess konsekvenser.

Fördjupningsuppgift

Eleverna får i uppdrag att skriva en forskningsuppsats (1000-1500 ord) om ett land som har använt sig av både demokratiska och diktatoriska metoder under 1900-talet och 2000-talet. Uppsatsen ska innefatta en analys av de historiska, sociala och ekonomiska faktorer som bidragit till dessa förändringar.

Förslag för nästa lektion

Politisk aktivism och medborgarengagemang

I nästa lektion kan fokus riktas mot hur medborgarnas engagemang och aktivism kan påverka demokratin och motverka diktatur. Lektionen kommer att beröra begrepp som medborgarinitiativ, protester och valsystem. Den relevanta kunskapskraven innebär att eleverna ska kunna analysera och förklara hur medborgarnas handlande påverkar politiska beslut.

Förberedelser

- Förbered exempel på nuvarande demokratier och diktaturer.
- Skapa en presentation som illustrerar skillnader i politiska system.
- Samla aktuella nyhetsartiklar som handlar om demokratins tillstånd i olika länder.

Tags: [Gymnasiet](#), [Samhällskunskap](#)